# CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
# L. A. GEELHOED
# prezentate la 12 septembrie 2006 [1]

## Cuprins

I — Introducere ..... I - 963

II — Decizia ..... I - 963

III — Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată ..... I - 965

IV — Procedura în fața Curții ..... I - 965

V — Motivele de recurs ale recurentei și argumentele părților ..... I - 966

A — Primul motiv: încălcarea dreptului la un proces echitabil ..... I - 966

1. Raționamentul Tribunalului ..... I - 966

2. Criticile recurentei ..... I - 968

3. Argumentele Comisiei ..... I - 970

4. Apreciere ..... I - 973

B — Al doilea motiv: aplicarea greșită a articolului 81 CE prin articolul 2 din decizie I - 978

1. Raționamentul Tribunalului ..... I - 978

2. Criticile recurentei ..... I - 979

3. Argumentele Comisiei ..... I - 980

4. Apreciere ..... I - 981

1 — Limba originală: olandeza.

C — Al treilea motiv: încălcarea principiului egalității de tratament cu ocazia aprecierii amenzii aplicate ..... I - 983

1. Fragmente relevante din hotărârea atacată ..... I - 983

2. Criticile recurentei ..... I - 984

3. Argumentele Comisiei ..... I - 986

4. Apreciere ..... I - 987

VI — Cu privire la cheltuielile de judecată ..... I - 988

VII — Concluzie ..... I - 989

## I — Introducere

1. Prezenta cauză are ca obiect recursul declarat de Salzgitter Mannesmannröhren-Werke GmbH, fostă Mannesmannröhren-Werke AG (denumită în continuare „Mannesmann"), împotriva hotărârii Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 8 iulie 2004, Mannesmannröhren-Werke/Comisia (T-44/00) [2].

2. Prin hotărârea atacată, Tribunalul a redus amenda aplicată recurentei prin Decizia 2003/382/CE a Comisiei din 8 decembrie 1999 privind o procedură de aplicare a articolului 81 din Tratatul CE (cauza IV/E-1/35.860-B – tuburi din oțel fără sudură) [3] (denumită în continuare „decizia") și a respins acțiunea în anulare introdusă împotriva acestei decizii cu privire la celelalte motive.

## II — Decizia

3. În privința faptelor pe care se întemeiază decizia, facem trimitere la concluziile noastre prezentate astăzi în cauza Sumitomo Metal Industries și Nippon Steel/Comisia (C-403/04 P și C-405/04 P, punctele 3-12).

2 — Rec., p. II-2223, denumită în continuare „hotărârea atacată".

3 — JO 2003, L 140, p. 1.

4. În măsura în care este relevant pentru prezentul recurs, dispozitivul deciziei este formulat după cum urmează:

„*Articolul 1*

(1) Mannesmannröhren-Werke AG [...] [a] încălcat dispozițiile articolului 81 alineatul (1) din Tratatul CE, prin participarea, în modalitatea și în măsura indicate în motivarea prezentei decizii, la un acord care prevede, printre altele, respectarea pieților lor naționale respective în ceea ce privește tuburile OCTG filetate standard și *linepipe project* fără sudură.

(2) În ceea ce privește Mannesmannröhren-Werke AG [...], încălcarea a durat din 1990 până în 1995.

*Articolul 2*

(1) Mannesmannröhren-Werke AG [...] [a] încălcat dispozițiile articolului 81 alineatul (1) din Tratatul CE, prin încheierea, în cadrul încălcării menționate la articolul 1, a unor contracte care au avut ca rezultat o împărțire a furnizărilor de tuburi OCTG neprelucrate către British Steel Limited [...].

2. [...] În ceea ce privește Mannesmannröhren-Werke AG, încălcarea a durat din 9 august 1993 până la 24 aprilie 1997.

[...]

*Articolul 4*

Următoarele amenzi sunt aplicate întreprinderilor enumerate la articolul 1, ca urmare a încălcării constatate la acest articol:

| | |
|---|---|
| 1. Mannesmannröhren-Werke AG | 13 500 000 de euro |

[...]"

**III — Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată**

5. Prin șapte cereri introductive depuse la grefa Tribunalului între 28 februarie și 3 aprilie 2000, șapte dintre cele opt întreprinderi cărora li s-au aplicat amenzi, printre care și Mannesmann, au introdus acțiuni împotriva deciziei.

6. Mannesmann a solicitat anularea deciziei și, în subsidiar, reducerea amenzii care i-a fost aplicată și obligarea Comisiei Comunităților Europene la plata cheltuielilor de judecată.

7. Prin hotărârea atacată, Tribunalul:

— a anulat articolul 1 alineatul (2) din decizie, în măsura în care constata existența încălcării imputate înainte de 1 ianuarie 1991;

— a stabilit cuantumul amenzii aplicate reclamantei la 12 600 000 de euro;

— a respins acțiunea în ceea ce privește celelalte motive;

— a obligat fiecare parte la suportarea propriilor cheltuieli de judecată.

**IV — Procedura în fața Curții**

8. În recursul său, Mannesmann a solicitat Curții:

— anularea hotărârii atacate, în măsura în care prin aceasta s-a respins acțiunea introdusă împotriva deciziei;

— anularea deciziei;

— în subsidiar, reducerea amenzii stabilite la articolul 4 din decizie;

— reducerea dobânzilor de întârziere stabilite prin articolul 5 al deciziei;

— în plus, în subsidiar, trimiterea cauzei Tribunalului, în vederea rejudecării acesteia în temeiul hotărârii Curții;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

9. Comisia solicită Curții respingerea recursului în întregime și obligarea recurentei la plata cheltuielilor de judecată.

## V — Motivele de recurs ale recurentei și argumentele părților

10. Mannesmann invocă trei motive de anulare a hotărârii atacate, întemeiate pe încălcarea dreptului la un proces echitabil, pe aplicarea greșită a articolului 81 CE prin articolul 2 al deciziei în litigiu și, respectiv, pe încălcarea principiului egalității de tratament.

11. Vom analiza în continuare în această ordine motivele invocate de recurentă.

### A — *Primul motiv: încălcarea dreptului la un proces echitabil*

#### 1. Raționamentul Tribunalului

12. În primă instanță, recurenta a contestat faptul că înscrisul denumit „cheie de repartizare" este admisibil ca probă a încălcărilor articolului 81 CE constatate în decizie. Întrucât Comisia nu a comunicat identitatea autorului înscrisului, autenticitatea acestuia și forța sa probatorie trebuie să fie apreciate cu prudența necesară.

13. Comisia ar fi trebuit cel puțin să precizeze în ce împrejurări a obținut acest înscris pe care îl invocă drept probă directă a unui act ilicit.

14. Dat fiind că niciuna dintre întreprinderile vizate nu a recunoscut autenticitatea acestui înscris și că nici Comisia nu a demonstrat-o în vreun alt mod, aceasta nu putea să întemeieze pe acest înscris decizia pe care a adoptat-o împotriva Mannesmann. Acest fapt ar constitui o încălcare a dreptului la apărare și ar justifica anularea deciziei.

15. Tribunalul a analizat în mod detaliat, la punctele 81-85, aceste argumente invocate de către recurentă împotriva admisibilității ca element de probă a înscrisului intitulat „cheie de repartizare":

„81 Mai întâi, este necesar să se sublinieze că, în considerentele deciziei atacate referitoare la existența încălcării constatate la articolul 1 al acesteia, Comisia se bazează în mare măsură pe declarația domnului Verluca din 17 septembrie 1996 [...]. Deși Comisia se bazează în egală măsură, în acest context, în special în considerentele 85 și 86 din decizia atacată, pe înscrisul cheie de repartizare, trebuie constatat că acesta din urmă are o mai mică importanță în economia generală a deciziei atacate decât declarațiile domnului Verluca.

82 În consecință, trebuie să se respingă de la bun început argumentul avansat de Mannesmann potrivit căruia Comisia s-a bazat în principal pe acest înscris pentru a constata existența încălcării constatate la articolul 1 al deciziei atacate [...].

83 [La acest punct, Tribunalul reproduce parțial punctele 85 și 86 din motivele deciziei atacate, care indică modul în care Comisia a intrat în posesia înscrisului denumit „cheie de repartizare" și care este conținutul relevant al acestuia.]

84 Mai întâi, trebuie să se sublinieze că, în ceea ce privește admisibilitatea înscrisului «cheie de repartizare» ca dovadă a încălcării constatate la articolul 1 al deciziei atacate, principiul care prevalează în dreptul comunitar este acela al liberei administrări a probelor, iar singurul criteriu relevant pentru aprecierea probelor prezentate constă în credibilitatea acestora (concluziile domnului judecător Vesterdorf, care a îndeplinit funcția de avocat general în hotărârea Tribunalului din 24 octombrie 1991, Rhône-Poulenc/Comisia,T-1/89, Rec., p. II-867, II-869, II-954; a se vedea de asemenea în acest sens hotărârea Curții din 23 martie 2000, Met-Trans și Sagpol, C-310/98 și C-406/98, Rec., p. I-1797, punctul 29, și hotărârea Tribunalului din 7 noiembrie 2002, Vela și Tecnagrind/Comisia,T-141/99, T-142/99, T-150/99 și T-151/99, Rec., p. II-4547, punctul 223). În plus, se poate dovedi necesar pentru Comisie să protejeze anonimatul informatorilor (a se vedea în acest sens hotărârea Adams/Comisia [...], punctul 34)[4], iar această împrejurare nu ar fi suficientă pentru a obliga Comisia să nu ia în considerare o probă aflată în posesia sa.

4 — Hotărârea din 7 noiembrie 1985 (145/83, Rec., p. 3539).

85. În consecință, dacă argumentele avansate de Mannesmann pot fi relevante pentru aprecierea credibilității și, prin urmare, a forței probante a înscrisului «cheie de repartizare», nu trebuie considerat că acesta este o probă inadmisibilă, care trebuie îndepărtată din dosar."

2. Criticile recurentei

16. În susținerea acestui motiv, recurenta invocă în principal două argumente:

— la punctul 84 din hotărârea atacată, Tribunalul nu ar fi interpretat în mod corect jurisprudența relevantă a Curții și a Tribunalului; potrivit acestei jurisprudențe, cu ocazia aprecierii elementelor de probă, trebuie să se verifice originea acestora;

— prin admiterea înscrisului denumit „cheie de repartizare" ca mijloc de probă, Tribunalul ar fi nesocotit jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la articolul 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (denumită în continuare „CEDO") în ceea ce privește admisibilitatea martorilor anonimi și a elementelor de probă anonime.

17. Potrivit recurentei, care citează în această privință hotărârea Vela și Tecnagrind/Comisia [5], punctul 223, cu ocazia aprecierii elementelor de probă, dreptul comunitar impune să se verifice originea acestora.

18. În cadrul unei proceduri de investigație administrativă, pârâtul trebuie să poată, fără nicio restricție, să verifice autenticitatea conținutului unui înscris, precum și credibilitatea informatorului. În caz contrar, acesta nu ar fi în măsură să determine dacă informatorul spune adevărul sau dacă este manipulat de către terți care vor să aducă prejudicii întreprinderii în cauză. Folosirea de elemente de probă al căror autor și a căror proveniență sunt necunoscute ar fi, pe de altă parte, contrară principiului statului de drept, astfel cum este acesta consacrat de articolul 6 alineatul (1) UE.

19. Această teză nu ar fi contrazisă de hotărârea Adams/Comisia [6] pe care o citează Tribunalul, în care ar fi vorba despre informații „anonime" folosite pentru a conduce o investigație care viza descoperirea altor elemente de probă care, în ceea ce le privește, sunt admisibile.

5 — Citată anterior la punctul 15.

6 — Citată anterior la nota de subsol 4.

20. Din articolul 6 alineatul (2) UE ar rezulta că în aplicarea dreptului comunitar trebuie să se țină seama de drepturile fundamentale consacrate de CEDO. Acest fapt este, pe de altă parte, confirmat din nou, în mod expres, de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene [7]. Articolele 46 și 47 din această cartă corespund articolului 6 din CEDO și garantează cetățenilor vizați dreptul la un proces echitabil.

21. În plus, articolul 52 alineatul (3) din cartă precizează că interpretarea cartei de către instanțe trebuie să garanteze un nivel de protecție care să nu fie inferior celui oferit de CEDO. Declarațiile oficiale referitoare la articolul 52 alineatul (3) adaugă că trimiterea la CEDO vizează de asemenea jurisprudența aplicabilă a Curții Europene a Drepturilor Omului.

22. Or, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în mai multe rânduri limite clare în privința utilizării declarațiilor unui terț anonim. Potrivit acestei jurisprudențe, pârâtul trebuie să aibă posibilitatea de a contesta nu doar autenticitatea unor astfel de declarații, ci și credibilitatea persoanei protejate de anonimat. În această privință, recurenta citează hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele Kostovski împotriva Țărilor de Jos [8], Van Mechelen împotriva Țărilor de Jos [9] și Windisch împotriva Austriei [10].

23. Această jurisprudență ar confirma, de altfel, că folosirea de declarații anonime este admisibilă în cursul fazei de investigație a unei proceduri, dar că astfel de declarații nu pot fi utilizate ca elemente de probă incriminatoare împotriva părții acuzate.

24. Atunci când este vorba de un înscris care conține declarația unui martor anonim, jurisprudența este rezumată astfel în hotărârea recentă Visser împotriva Țărilor de Jos [11]: un asemenea înscris nu poate fi folosit ca element de probă decât dacă: a) în nicio fază a procedurii pârâtul nu a solicitat autorizarea să asculte martorul respectiv, b) condamnarea este întemeiată în principal pe alte elemente de probă, care nu provin din surse anonime și c) instanța în cauză menționează explicit că a folosit declarația martorului anonim cu prudență și circumspecție.

7 — JO 2000, C 364, p. 1, denumită în continuare „Carta".

8 — A se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, hotărârea din 20 noiembrie 1989, seria A nr. 166.

9 — A se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, hotărârea din 23 aprilie 1997, *Recueil des arrêts et décisions*, 1997-III.

10 — A se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, hotărârea din 27 septembrie 1990, seria A, nr. 186.

11 — A se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, hotărârea din 14 februarie 2002, *Recueil des arrêts et décisions*, 2002, § 32.

25. În speță, Tribunalul nu a îndeplinit aceste condiții. Din acest motiv, nu prezintă relevanță să se știe ce valoare probatorie a acordat Tribunalul înscrisului denumit „cheie de repartizare". În plus, ar rezulta de la punctele 85-94 din hotărârea atacată că acest înscris ocupă un loc central în administrarea probei.

26. Recurenta conchide afirmând că, prin utilizarea împotriva sa a înscrisului denumit „cheie de repartizare", Tribunalul a încălcat principiul unui proces echitabil. În temeiul acestui principiu, dreptul la apărare nu poate fi limitat decât în măsura în care această limitare este necesară și proporțională [12]. Dat fiind că nu cunoștea nici identitatea, nici mobilul informatorului anonim, Tribunalul nu putea să își formeze o opinie în privința faptului dacă, în speță, această limitare a dreptului la apărare era justificată.

3. Argumentele Comisiei

27. Comisia consideră că acest motiv este inadmisibil, deoarece recurenta invocă pentru prima dată în faza de recurs o încălcare a CEDO și a Cartei. În primă instanță, recurenta s-ar fi limitat să arate că, dacă s-ar admite ca element de probă înscrisul denumit „cheie de repartizare", aceasta ar presupune o încălcare a dreptului la apărare. În orice caz, în primă instanță, recurenta nu ar fi putut învinui Comisia de o încălcare a Cartei. Aceasta nu a fost proclamată decât la 7 decembrie 2000, în vreme ce decizia datează din 8 decembrie 1999.

28. Pe fond, Comisia contestă faptul că Tribunalul a încălcat dreptul la apărare. Nu se poate în niciun caz deduce din jurisprudența citată de către recurentă [13] că un înscris nu poate fi folosit ca element de probă dacă autorul său este necunoscut. Proveniența unui înscris este, potrivit acestei jurisprudențe, unul dintre diferitele criterii pe baza cărora trebuie apreciată valoarea sa probatorie.

29. Asemănător pârâtului, Tribunalul trebuie să aprecieze, pe baza tuturor informațiilor disponibile, dacă un element de probă este autentic sau nu și dacă conținutul acestuia reflectă faptele într-un mod exact sau eronat.

30. Este vorba, așadar, de a se stabili dacă recurenta a fost în măsură să se pronunțe cu privire la autenticitatea și credibilitatea elementelor de probă apreciate de către Tribunal înainte ca acesta din urmă să se pronunțe asupra aprecierii probelor. Aceasta

12 — În acest context, recurenta face trimitere la hotărârea din 11 iulie 1989, Schräder (265/87, Rec., p. 2237, punctul 21).

13 — Citată la punctul 15 și la nota de subsol 4.

a fost situația în speță, atât în cursul procedurii care a condus la decizia Comisiei, cât și în cursul procedurii în fața Tribunalului.

31. În cazul în care autorul și destinatarul unui înscris, precum și împrejurările în care acesta a fost redactat sunt necunoscute sau nu pot fi divulgate de către Comisie din cauza obligației de confidențialitate care îi revine în temeiul articolului 287 CE, aceasta poate, desigur, să îi afecteze valoarea probatorie.

32. Tribunalul a ținut seama în mod corespunzător de acest fapt în aprecierea pe care a făcut-o în hotărârea atacată asupra mijloacelor de probă: pe de o parte, la punctul 86 din hotărârea atacată, acesta constată că înscrisul denumit „cheie de repartizare" nu are decât o valoare probatorie limitată, deoarece împrejurările în care a fost redactat sunt necunoscute, și, pe de altă parte, la punctele 87 și 94 din această hotărâre, constată că are într-adevăr o astfel de valoare probatorie, limitată, deoarece conține informații concrete care corespund celor conținute în alte înscrisuri.

33. Pe de altă parte, concluziile pe care recurenta le trage din hotărârea Adams/Comisia [14] sunt incomplete. Este adevărat că, potrivit acestei hotărâri, Comisia are o obligație de confidențialitate atunci când un informator solicită să i se păstreze anonimatul, însă această obligație nu devine efectivă decât în momentul în care aceasta dorește să folosească informațiile respective.

34. Comisia contestă încălcarea de către Tribunal a articolului 6 din CEDO și a articolelor 47 și 48 din Cartă.

35. În ceea ce privește Carta, Comisia arată că aceasta nu este încă obligatorie din punct de vedere juridic [15]. În plus, dreptul la un proces echitabil, astfel cum este definit la articolul 47 alineatul (2) din Cartă, nu are vreo semnificație specifică, deoarece, în temeiul articolului 52 alineatul (3), această dispoziție nu are un domeniu de aplicare mai vast decât cel al articolului 6 din CEDO. Prin urmare, în acest context, nu ar fi necesar să se acorde o atenție specială articolului 47 din Cartă.

36. Chiar dacă CEDO nu face parte din dreptul comunitar [16], dreptul la un proces echitabil se numără totuși printre drepturile fundamentale care fac parte integrantă din dreptul comunitar și pentru interpretarea cărora instanța comunitară trebuie să țină seama în mod corespunzător de jurispru-

14 — Citată anterior la nota de subsol 4.

15 — Hotărârea Tribunalului din 15 ianuarie 2003, Philip Morris International și alții/Comisia (T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 și T-272/01, Rec., p. II-1, punctul 122).

16 — Hotărârea Tribunalului din 20 februarie 2001, Mannesmannröhren-Werke/Comisia (T-112/98, Rec., p. II-729, punctul 59).

denţa Curţii Europene a Drepturilor Omului [17].

37. Jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului citată de recurentă priveşte folosirea de depoziţii anonime într-un proces penal, în timp ce în speţă este vorba despre folosirea, în cadrul unei proceduri de aplicare a unei amenzi în temeiul dreptului concurenţei, a unui înscris al cărui autor nu este identificat.

38. Mannesmann asimilează în mod greşit proba testimonială probei cu înscrisuri. Nu rezultă din niciuna dintre hotărârile Curţii Europene a Drepturilor Omului citate de către recurentă [18] că înscrisurile nu pot fi folosite decât dacă autorul lor este cunoscut şi poate fi interogat de către pârât şi de către instanţa competentă.

39. Potrivit Comisiei, această jurisprudenţă se întemeiază pe principiul potrivit căruia toate probele trebuie să fie prezentate în cadrul unei şedinţe publice, în vederea unei dezbateri contradictorii [19].

40. Aceasta aminteşte că, în cadrul procedurii de investigaţie administrativă, nu are competenţa de a constrânge persoanele să compară în calitate de martori. Din acest motiv, deciziile în cauzele din domeniul concurenţei se bazează mai ales pe proba cu înscrisuri. În lumina acestor caracteristici particulare ale procedurii, Comisia respectă principiul la care tocmai s-a făcut referire făcând accesibile toate elementele de probă, astfel încât întreprinderea vizată să poată lua cunoştinţă de acestea şi să reacţioneze, fie în scris, fie oral. Aceasta constituie dezbaterea contradictorie pe care Comisia trebuie să o facă posibilă prin aplicarea în cadrul procedurii administrative a principiului citat.

41. În plus, Comisia contestă teza susţinută de Mannesmann potrivit căreia înscrisul intitulat „cheie de repartizare" a jucat un rol central în administrarea probelor.

42. Tribunalul a respins deja această teză la punctele 81 şi 82 din hotărârea atacată. La punctul 87, Tribunalul dezvoltă acest punct de vedere, constatând că, în măsura în care

17 — Hotărârea din 15 octombrie 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij şi alţii/Comisia (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P-C-252/99 P şi C-254/99 P, Rec., p. I-8375, punctele 273 şi 274).

18 — Comisia face trimitere aici la hotărârile Kostovski împotriva Ţărilor de Jos (citată la nota de subsol 8, § 41), Van Mechelen împotriva Ţărilor de Jos (citată la nota de subsol 9, § 51), Windisch împotriva Austriei (citată la nota de subsol 10, § 26), precum şi la hotărârile Âsch împotriva Austriei din 26 aprilie 1991 (seria A, nr. 203, § 27) şi Lüdi împotriva Elveţiei din 15 iunie 2002 (Seria A, nr. 238, § 47).

19 — Acest temei se regăseşte de asemenea la punctele indicate din jurisprudenţa citată la nota de subsol precedentă.

înscrisul intitulat „cheie de repartizare" cuprinde informații concrete care corespund celor conținute în alte înscrisuri, în special în declarațiile domnului Verluca, aceste elemente de probă se pot susține reciproc [20].

4. Apreciere

43. Trebuie ca principiul general de drept comunitar potrivit căruia orice persoană are dreptul la un proces echitabil să fie interpretat, în ceea ce privește aplicarea dreptului comunitar al concurenței, în sensul că înscrisurile care conțin informații incriminatoare referitoare la întreprinderile în cauză nu sunt admisibile ca mijloace de probă dacă identitatea autorilor lor, precum și a celor care le-au transmis Comisiei trebuie să rămână confidențială?

44. Aceasta este, în esență, chestiunea de drept pe care o ridică recurenta prin primul său motiv și la care apreciază că Tribunalul a dat un răspuns greșit.

45. Într-o jurisprudență constantă, Curtea a recunoscut că principiul potrivit căruia orice persoană are dreptul la un proces echitabil este un principiu general al dreptului comunitar, în privința căruia aceasta are obiceiul să facă trimitere atât la tradițiile constituționale comune statelor membre, cât și la CEDO [21].

46. Dată fiind ultima parte a frazei, nu acordăm o mare importanță faptului că, în cursul procedurii în primă instanță, recurenta a omis să invoce în mod explicit articolul 6 din CEDO.

47. Astfel cum a subliniat Curtea întotdeauna, principiul juridic al unui proces echitabil este dedus, în calitate de principiu general al dreptului comunitar, din drepturile fundamentale, care sunt întemeiate de asemenea pe CEDO și în special pe articolul 6 al acesteia.

48. Din acest motiv, se poate admite că, dacă principiul juridic al unui proces echitabil este invocat în fața instanței comunitare – astfel cum a procedat recurenta în primă instanță [22] –, se face referire, implicit, și la articolul 6 din CEDO.

20 — Punctul 87 din hotărârea atacată este formulat după cum urmează: „Cu toate acestea, în măsura în care înscrisul «cheie de repartizare» cuprinde informații concrete, care corespund celor conținute în alte înscrisuri, mai ales în declarațiile domnului Verluca, este necesar să se considere că aceste mijloace de probă se susțin reciproc."

21 — A se vedea, pentru o confirmare recentă a acestei jurisprudențe, hotărârea din 2 mai 2006, Eurofood IFSC Ltd. (C-341/04, Rec., p. I-3813, punctul 65).

22 — A se vedea mai precis punctul 77 din hotărârea atacată.

49. În consecință, apreciem că acest motiv este admisibil.

50. Principiul juridic al unui proces echitabil a fost fără încetare precizat și concretizat, de-a lungul timpului, în cadrul procedurii administrative de investigație desfășurate de către Comisie în ceea ce privește încălcările articolelor 81 CE și 82 CE. Tocmai rezultanta interacțiunilor între instanța comunitară, Comisie, în exercitarea practicii sale administrative, și legiuitorul comunitar a codificat în dispozițiile procedurale relevante evoluția practicii administrative și a jurisprudenței [23].

51. Pentru întreprinderile împotriva cărora se desfășoară investigația, principiul unui proces echitabil implică cel puțin următoarele drepturi:

— garanția că obiecțiunile, la care întreprinderile în cauză trebuie să poată reacționa, le vor fi comunicate în prealabil [24];

— dreptul de acces la dosar: Comisia este obligată să dezvăluie elementele de probă conținute în înscrisurile pe care își întemeiază afirmațiile, mai puțin în situația în care aceste elemente de probă conțin secrete de afaceri și alte informații confidențiale care nu pot fi divulgate [25];

— dreptul de a răspunde în scris la obiecțiuni [26];

— dreptul de a fi ascultat: întreprinderile în cauză pot să își exprime oral, cu ocazia unei ședințe, punctul de vedere asupra obiecțiunilor care le sunt adresate [27].

52. Administrarea probelor în cauzele din domeniul concurenței se caracterizează prin probleme speciale, pe care Curtea le-a

23 — Aceasta rezultă clar din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a regulilor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat (JO 2003, L 1, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 167) și din Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei din 7 aprilie 2004 privind desfășurarea procedurilor puse în aplicare de Comisie în temeiul articolelor 81 și 82 din Tratatul CE (JO L 123, p. 18).

24 — Condițiile pe care comunicarea privind obiecțiunile trebuie să le îndeplinească au fost precizate de mult timp într-o jurisprudență detaliată. A se vedea între altele hotărârea din 15 iulie 1970, ACF Chemiefarma/Comisia, cunoscută sub denumirea „Chinină" (41/69, Rec., p. 661, punctele 90-96), hotărârea din 14 iulie 1972, ICI/Comisia, cunoscută sub denumirea „Coloranți" (48/69, Rec., p. 619, punctele 21-25), și hotărârea din 7 iunie 1983, Musique Diffusion française/Comisia (100/80-103/80, Rec., p. 1825, punctele 12-17). Aceste condiții sunt în prezent enunțate la articolul 27 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003 și la articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 773/2004.

25 — Curtea a recunoscut acest drept în principiu în hotărârea din 13 februarie 1979, Hoffman-La Roche/Comisia (85/76, Rec., p. 461, punctul 11), în hotărârea din 7 iunie 1983, Musique Diffusion française/Comisia (citată la nota de subsol 24, punctele 24-30), în hotărârea din 25 octombrie 1983, AEG/Comisia (107/82, Rec., p. 3151, punctele 21-30), și în hotărârea din 7 ianuarie 2004, Aalborg-Portland și alții/Comisia (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P și C-219/00 P, Rec., p. I-123, punctul 68). Dreptul de acces la dosar este în prezent consacrat la articolul 27 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 și la articolul 15 din Regulamentul nr. 773/2004.

26 — Acest drept este în prezent prevăzut la articolul 10 din Regulamentul nr. 773/2004.

27 — Acest drept este în prezent prevăzut la articolul 12 din Regulamentul nr. 773/2004.

rezumat din nou recent în hotărârea Aalborg-Portland și alții/Comisia [28]:

— activitățile pe care le implică practicile și acordurile anticoncurențiale se desfășoară de obicei în mod clandestin, reuniunile se țin în secret, cel mai adesea într-o țară terță și documentația aferentă este redusă la minimum;

— chiar și rarele înscrisuri care atestă în mod explicit un contact nelegitim între operatori sunt de obicei fragmentare și dispersate;

— în cea mai mare parte a cazurilor, existența unei practici sau a unui acord anticoncurențial trebuie să fie dedusă dintr-un anumit număr de coincidențe și de indicii care, apreciate împreună, pot constitui, în absența unei alte explicații coerente, dovada unei încălcări a regulilor concurenței.

53. La aceste probleme intrinseci pe care le ridică administrarea probelor se adaugă limitările la care Comisia este supusă atunci când își exercită competențele în materie de investigație. Ne gândim aici, între altele, la limitarea *ratione loci* a acestor competențe, care nu se pot exercita decât pe teritoriul Comunității, și la limitările care decurg din dreptul destinatarilor investigației de a păstra tăcerea și de a nu se autoincrimina, care a jucat de asemenea un rol în procedura de investigație ce a condus la decizia Comisiei care se află la originea prezentei cauze [29].

54. O limitare aparte a competențelor acordate Comisiei în cadrul unei investigații asupra practicilor anticoncurențiale rezulta din faptul că aceasta nu avea competența să interogheze persoane pentru a obține informațiile relevante pentru această investigație. Cu toate acestea, de la intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 1/2003, Comisia are această competență, sub condiția consimțământului persoanelor interesate [30]. Fragilitatea relativă a acestei competențe rezultă din faptul că aceasta nu poate obliga pe nimeni să depună mărturie, nu poate asculta pe nimeni sub jurământ și nu poate aplica amenzi dacă informațiile furnizate sunt eronate sau înșelătoare.

55. Așadar, proba testimonială, atât de importantă în procesele penale naționale și la care se referă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului citată de recu-

28 — Citată la nota de subsol 25, punctele 55-57.

29 — A se vedea hotărârea Tribunalului Mannesmannröhren-Werke/Comisia (citată la nota de subsol 16).

30 — Articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003 și articolul 3 din Regulamentul nr. 773/2004.

rentă, nu poate juca decât un rol secundar în cadrul investigațiilor referitoare la practicile anticoncurențiale și la reprimarea acestora.

56. În consecință, în cadrul investigației referitoare la dreptul comunitar al concurenței și al procedurii care vizează asigurarea respectării acestuia, înscrisurile vor trebui să joace un rol central în administrarea probei, oricât de dificilă ar fi strângerea lor în practică.

57. Administrarea probei cu înscrisuri se complică și mai mult datorită faptului că acestea conțin secrete de afaceri sau alte informații care nu pot fi dezvăluite sau care nu pot fi dezvăluite decât cu mari restricții. În măsura în care este vorba despre înscrisuri care provin de la întreprinderi care fac obiectul investigației, respectarea confidențialității, care urmărește protejarea intereselor legitime ale întreprinderilor pârâte, constituie unul dintre aspectele principiului juridic al unui proces echitabil. Instanța comunitară veghează ca această confidențialitate să fie strict respectată [31].

58. Nu numai întreprinderile vizate de investigație, ci și alte persoane fizice sau juridice, implicate în procedura de investigație în calitate de persoane prejudiciate, reclamante sau informatoare, pot avea interese economice și juridice evidente care justifică asigurarea confidențialității informațiilor pe care le-au furnizat sau a identității lor. Curtea a recunoscut de asemenea acest fapt în jurisprudența sa [32].

59. Dat fiind, pe de o parte, interesul pe care probele cu înscrisuri furnizate de terți îl pot prezenta pentru investigația referitoare la practicile și acordurile anticoncurențiale și pentru stabilirea dovezii existenței unor asemenea practici și acorduri și, pe de altă parte, interesul pe care îl au terții implicați ca identitatea lor sau informațiile din care aceasta ar putea fi dedusă să fie ținute secrete, apreciem că jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului citată de recurentă, care privește admisibilitatea în procesele penale a depozițiilor unor martori anonimi sau a înscrisurilor în care sunt consemnate aceste depoziții, nu poate fi folosită pentru a contesta admisibilitatea ca elemente de probă a înscrisurilor furnizate de către terți al căror anonimat trebuie să fie garantat.

60. Fără a discuta despre faptul că deciziile respective ale Curții Europene a Drepturilor Omului nu furnizează puncte de reper

31 — A se vedea între altele ordonanța Tribunalului din 19 iunie 1996, NMH Stahlwerke și alții/Comisia (T-134/94, T-136/94, T-137/94, T-138/94, T-141/94, T-145/94, T-147/94, T-148/94, T-151/94, T-156/94 și T-157/94, Rec., p. II-537).

32 — Hotărârea Adams/Comisia (citată la nota de subsol 4) și hotărârea din 6 aprilie 1995, BPB Industries și British Gypsum/Comisia (C-310/93 P, Rec., p. I-865, punctul 26).

pentru aplicarea criteriilor pe care le enunță pentru depozițiile martorilor anonimi în cauzele penale [33] la probele cu înscrisuri care sunt invocate pentru a stabili existența unei încălcări în cadrul procedurii de investigație administrativă referitoare la dreptul comunitar al concurenței și al procedurii care urmărește asigurarea respectării acestuia, o astfel de aplicare prin analogie ar putea complica în mod serios administrarea probelor, deja riguroasă, în privința încălcărilor acestui drept al concurenței.

61. În plus, în această privință, mai arătăm că pentru probele cu înscrisuri care nu provin de la terți, ci de la întreprinderile pârâte nu va fi întotdeauna posibil să se determine autorul sau autorii și proveniența precisă, deoarece pot să existe motive evidente care să justifice ascunderea acestora.

62. Cele arătate anterior nu împiedică posibilitatea de a respecta principiul juridic al unui proces echitabil. În acest scop, trebuie îndeplinite trei condiții.

63. În primul rând, întreprinderile împotriva cărora sunt invocate, cu titlu de elemente de probă, înscrisuri ale căror surse trebuie să rămână anonime trebuie să aibă posibilitatea să ia cunoștință de acestea și să se pronunțe în privința lor atât în scris, cât și oral, cu posibilitatea de a invoca înscrisuri sau alte mijloace de probă pentru a le combate.

64. În al doilea rând, trebuie ca atât Comisia, în cursul procedurii de investigație, cât și Tribunalul, atunci când se pronunță în primă instanță, să facă dovadă de spirit critic atunci când apreciază valoarea probatorie a unor astfel de înscrisuri și să verifice cu grijă eventualele indicații care sunt împotriva credibilității și a autenticității lor.

65. În al treilea rând, în aplicarea principiului liberei administrări a probelor, admis de jurisprudență [34], trebuie să se vegheze ca încălcările dispozițiilor Tratatului CE în materie de concurență să nu fie stabilite, în mod exclusiv sau în principal, prin înscrisuri a căror proveniență sau ai căror autori trebuie să rămână necunoscuți pârâtului.

66. Pentru a finaliza examinarea noastră asupra acestui motiv, constatăm că, în hotărârea atacată, Tribunalul a îndeplinit aceste trei condiții.

33 — Aceste criterii sunt enumerate la punctul 32 din hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului Visser împotriva Țărilor de Jos (citată la nota de subsol 11), în care jurisprudența anterioară a Curții Europene a Drepturilor Omului este rezumată de către Nederlandse Hoge Raad.

34 — A se vedea în această privință concluziile judecătorului Vesterdorf, care a îndeplinit funcția de avocat general în cauza din 24 octombrie 1991, Rhône-Poulenc/Comisia (citată anterior la punctul 15, p. II-867, 869 și II-954), și hotărârea din 23 martie 2000, Met-Trans și Sagpol (de asemenea citată anterior la punctul 15, punctul 27).

67. Recurenta a avut posibilitatea de a-și prezenta argumentele împotriva valorii probatorii a înscrisului intitulat „cheie de repartizare".

68. Apoi, Tribunalul a examinat aceste argumente și a conchis pe baza acestora, la punctul 86 al hotărârii atacate, că „credibilitate[a] [înscrisului intitulat «cheie de repartizare»] este redusă în mod inevitabil de faptul că împrejurările redactării sale sunt într-o mare măsură necunoscute și că afirmațiile Comisiei în această privință nu pot fi verificate".

69. În sfârșit, la punctul 94, Tribunalul a confirmat în mod expres că, pentru aprecierea probelor care stabilesc existența încălcării în litigiu, înscrisul intitulat „cheie de repartizare" nu avea decât o importanță accesorie: „Rezultă din toate argumentele care precedă că înscrisul «cheie de repartizare» păstrează o anumită valoare probatorie pentru a susține, în cadrul unui set de indicii concordante reținute de către Comisie, unele dintre afirmațiile esențiale conținute de declarațiile domnului Verluca în legătură cu existența unui acord de împărțire a piețelor care afectează tuburile OCTG fără sudură [...]".

70. În consecință, concluzionăm că primul motiv invocat de către recurentă este nefondat.

B — *Al doilea motiv: aplicarea greșită a articolului 81 CE prin articolul 2 din decizie*

1. Raționamentul Tribunalului

71. Al doilea motiv este îndreptat împotriva părții din hotărârea atacată în care Tribunalul a constatat că Mannesmann a săvârșit încălcarea articolului 81 alineatul (1) CE, descrisă la articolul 2 din decizie.

72. Este vorba despre pasaje lungi (punctele 135-206) din hotărârea atacată, care nu pot fi reproduse aici *in extenso*.

73. Pe scurt, Tribunalul a constatat că, încheind cu Corus UK Ltd (denumită în continuare „Corus") un contract pentru livrarea de tuburi OCTG neprelucrate, recurenta ar fi încălcat interdicția de a încheia acorduri orizontale care restrâng concurența. Tribunalul și-ar fi întemeiat această concluzie pe faptul că, cu aproximativ doi ani înainte, Vallourec SA (denumită în continuare „Vallourec") și Dalmine SpA (denumită în continuare „Dalmine") încheiaseră contracte similare cu Corus. Cei trei producători europeni ar fi împărțit astfel aprovizionarea întreprinderii Corus cu tuburi OCTG neprelucrate [35].

35 — Punctul 188 din hotărârea atacată.

74. Tribunalul a văzut în următoarele elemente alte indicii ale existenței unor acorduri restrictive de concurență între acești trei furnizori ai lui Corus:

— existența de clauze de indexare comparabile în contractele de aprovizionare pe care aceștia le încheiaseră cu Corus [36];

— existența unui înscris intitulat „Reflecții contractul VAM", datat 23 martie 1990, al cărui conținut corespunde exact celui al contractelor încheiate ulterior de către Corus cu ceilalți trei producători europeni [37];

— o întâlnire organizată în 1993 între cei patru producători europeni pentru a-și coordona pozițiile, mai ales ca urmare a închiderii viitoare a uzinei de filetare aparținând Corus [38];

— durata neobișnuit de lungă a contractelor de aprovizionare încheiate între Corus și ceilalți trei producători europeni [39].

75. Tribunalul a constatat în continuare că Regulamentul (CE) nr. 2790/1999 [40] nu se putea aplica încălcării imputate Mannesmann, deoarece decizia a fost adoptată la 8 decembrie 1999, iar articolul 2 din aceasta se raportează, în ceea ce privește Mannesmann, la perioada 1993-1997, cu alte cuvinte la o perioadă care se termina înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 2790/1999, la 1 iunie 2000. Chiar dacă, în lumina acestui regulament, s-ar fi putut acorda o exceptare, aceasta ar fi necesitat o cerere de exceptare în temeiul articolului 4 din Regulamentul nr. 17 al Consiliului din 6 februarie 1962, Primul regulament de punere în aplicare a articolelor [81] et [82] din tratat (JO 1962, 13, p. 204, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 3). În lipsa unei asemenea cereri, nu ar fi cazul să se examineze dacă articolul 81 alineatul (3) CE este aplicabil [41].

2. Criticile recurentei

76. Recurenta formulează patru critici împotriva constatării Tribunalului, care figurează la punctul 206 din hotărârea atacată, potrivit căreia Comisia putea să considere în mod întemeiat că respectivele contracte de aprovizionare constituiau încălcarea reținută la articolul 2 din decizie și stabileau, așadar, existența acesteia potrivit condițiilor legale și că elementele de probă complementare con-

36 — Punctele 165 și 166 din hotărârea atacată.

37 — Punctele 182 și 183 din hotărârea atacată.

38 — Punctul 187 din hotărârea atacată.

39 — Punctul 164 din hotărârea atacată.

40 — Regulamentul Comisiei din 22 decembrie 1999 privind aplicarea articolului 81 alineatul (3) din tratat categoriilor de acorduri verticale și practici concertate (JO L 336, p. 21, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 66).

41 — Punctele 172 și 173 din hotărârea atacată.

firmau teza Comisiei potrivit căreia aceste contracte fuseseră încheiate în cadrul unei politici comune mai largi care afecta piața tuburilor OCTG standard.

77. În primul rând, nu s-ar fi demonstrat în mod suficient că fiecare dintre producătorii în cauză era la curent cu contractele de aprovizionare încheiate de către ceilalți producători cu Corus. Atunci când a apreciat elementele de probă în discuție, Tribunalul nu ar fi respectat exigențele riguroase cărora, potrivit jurisprudenței [42], trebuie să li se supună pentru a constata existența unei practici concertate.

78. În al doilea rând, în mod eronat Tribunalul nu ar fi acordat nicio importanță faptului că aceste contracte de aprovizionare ale întreprinderilor Vallourec, Dalmine și Mannesmann cu Corus nu au fost încheiate în același timp.

79. În al treilea rând, în mod eronat Tribunalul ar fi dedus din durata contractelor și din clauzele de indexare a prețurilor legate de acestea existența unui acord orizontal între furnizorii în cauză.

80. În al patrulea rând, considerentele Tribunalului referitoare la aplicabilitatea Regulamentului nr. 2790/1999 ar fi eronate sau incomplete. Tribunalul ar fi trebuit să țină seama, în aceste considerente, de Regulamentele (CEE) nr. 1983/83 și nr. 1984/83 [43], atunci în vigoare, și, în temeiul acestora, să respingă aplicarea articolului 81 alineatul (1) CE contractului dintre recurentă și Corus.

3. Argumentele Comisiei

81. Comisia afirmă că acest motiv este inoperant, având în vedere că este îndreptat împotriva concluziilor Tribunalului care privesc caracterul orizontal al contractului de aprovizionare. La punctul 179 al hotărârii atacate, Tribunalul constată că încălcarea reținută la articolul 2 al deciziei este stabilită potrivit condițiilor legale și că nu este strict necesar să se examineze raționamentul Comisiei în privința practicilor concertate între cei patru producători europeni.

42 — Recurenta face trimitere aici la hotărârea Tribunalului din 14 mai 1998, Mayr-Melnhof/Comisia (T-347/94, Rec., p. II-1751, punctul 65) și la hotărârea din 15 martie 2000, Cimenteries CBR și alții/Comisia (T-25/95, T-26/95, T-30/95-T-32/95, T-34/95-T-39/95, T-42/95-T-46/95, T-48/95, T-50/95-T-65/95, T-68/95-T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 și T-104/95, Rec., p. II-491, punctul 4027).

43 — Regulamentul (CEE) nr. 1983/83 al Comisiei din 22 iunie 1983 privind aplicarea articolului 85 alineatul (3) din tratat categoriilor de acorduri de distribuție exclusivă (JO L 173, p. 1) și Regulamentul (CEE) nr. 1984/83 al Comisiei din 22 iunie 1983 privind aplicarea articolului 85 alineatul (3) din tratat categoriilor de acorduri de aprovizionare exclusivă (JO L 173, p. 5).

82. Numai două critici ar putea fi operante, și anume cea potrivit căreia clauza de revizuire a prețurilor conținută în contracte nu ridică nicio obiecție din punct de vedere concurențial și cea potrivit căreia Tribunalul a putut să aprecieze legalitatea contractului încheiat cu Corus nu numai în privința articolului 81 alineatul (1) CE, ci și în privința articolului 81 alineatul (3) CE și mai ales în privința Regulamentelor nr. 1983/83 și nr. 1984/83 privind exceptările de categorii.

83. În ceea ce privește admisibilitatea primelor trei critici ale recurentei, Comisia arată că acestea sunt în principal îndreptate împotriva deciziei sale, iar nu împotriva aprecierii valorii probatorii a elementelor de probă pe care a făcut-o Tribunalul. În măsura în care aceste critici sunt îndreptate în mod explicit împotriva hotărârii atacate, acestea implică numai o contestare a constatărilor de fapt efectuate de către Tribunal, fără a demonstra că, în examinarea faptelor, Tribunalul a făcut o apreciere eronată a valorii probatorii a diverselor elemente de probă.

84. De fapt, aici este vorba despre o tentativă deghizată prin care se urmărește să se obțină o reexaminare a contextului factual apreciat de Tribunal. Astfel, aceste obiecțiuni depășesc cadrul recursului, care, în temeiul articolului 58 din Statutul Curții de Justiție, este limitat la chestiuni de drept.

85. Această argumentație este pe deplin aplicabilă și pentru a combate argumentele pe care recurenta le avansează împotriva concluziilor Tribunalului întemeiate pe clauza de revizuire a prețurilor conținută în contracte.

86. În sfârșit, critica potrivit căreia Tribunalul ar fi trebuit să excepteze în mod automat contractul de aprovizionare de la aplicarea articolului 81 alineatul (1) CE este ridicată pentru prima dată în faza de recurs și nu este, prin urmare, admisibilă.

4. Apreciere

87. În opinia noastră, Comisia a remarcat în mod întemeiat că o parte considerabilă din criticile formulate în susținerea acestui motiv sunt inoperante. Este vorba aici de criticile prin care recurenta urmărește să demonstreze că în mod eronat Tribunalul a concluzionat că respectivul contract privind furnizarea de tuburi OCTG neprelucrate standard pe care l-a încheiat în 1993 cu Corus făcea parte dintr-un acord orizontal prin care cei patru producători europeni și-ar fi repartizat piața a tuburilor OCTG standard a Regatului Unit.

88. Singura concluzie care se poate trage din constatarea Tribunalului care figurează la punctul 179 al hotărârii atacate, potrivit

căreia încălcarea reținută la articolul 2 al deciziei este stabilită potrivit condițiilor legale, chiar dacă „nu este strict necesar să se examineze raționamentul Comisiei în privința practicilor concertate între cei patru producători europeni", este că, potrivit Tribunalului, acest raționament al Comisiei are cel mult o importanță accesorie.

89. Acest fapt este confirmat de punctul 206 al hotărârii atacate, care este formulat după cum urmează: „În lumina argumentelor care precedă, trebuie concluzionat că în mod întemeiat Comisia a considerat în decizia atacată că respectivele contracte de aprovizionare constituiau încălcarea reținută la articolul 2 din decizia atacată și stabileau, așadar, existența acesteia potrivit condițiilor legale. De asemenea, *pentru orice eventualitate* [44], trebuie să se sublinieze că elementele de probă complementare reținute de către Comisie confirmă exactitatea tezei sale potrivit căreia aceste contracte se înscriau într-o politică comună mai largă care afecta piața tuburilor OCTG filetate standard."

90. Constatăm, așadar, că aceste critici, și anume cele expuse la punctele 77 și 78 de mai sus, precum și cea expusă la punctul 79, pot să nu fie luate în considerare, având în vedere că sunt inoperante, deoarece privesc durata contractelor de aprovizionare.

44 — Sublinierea noastră.

91. În ceea ce privește critica expusă la punctul 79, care privește concluziile pe care Tribunalul le trage, la punctele 165-167, din clauzele de indexare a prețurilor, considerăm că nu este admisibilă.

92. Recurenta își întemeiază această critică pe afirmația oarecum lapidară potrivit căreia această clauză de indexare a prețurilor nu ridică nicio obiecție din punctul de vedere al concurenței. În special, nici Comisia, nici Tribunalul nu ar fi demonstrat că a avut loc, în această privință, un schimb de informații ilicit între părți.

93. Dat fiind că recurenta omite aici să explice dacă și în ce mod Tribunalul a săvârșit erori în aprecierea elementelor de probă pe care și-a întemeiat concluziile, nu putem vedea în această parte a criticii în discuție decât o invitație deghizată de a reverifica aprecierea faptelor reținută de Tribunal. Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, o asemenea invitație nu este admisibilă [45].

94. Estimăm că ultima critică, expusă la punctul 80 de mai sus, este de asemenea inadmisibilă, deoarece a fost invocată tardiv.

45 — Din jurisprudența abundentă intervenită între timp, ne limităm să facem trimitere la hotărârea din 2 octombrie 2003, Salzgitter/Comisia (C-182/99 P, Rec., p. I-10761, punctul 43).

95. Considerăm că modul în care răspunde Tribunalul, la punctele 172 și 173 din hotărârea atacată, la argumentele întemeiate de recurentă pe Regulamentul nr. 2790/1999 este, în sine, inatacabil.

96. Considerăm că nu este admisibilă afirmația potrivit căreia Tribunalul ar fi trebuit, în plus, să verifice din oficiu dacă Regulamentele nr. 1983/83 și nr. 1984/83, în vigoare la momentul încheierii contractelor de aprovizionare, erau aplicabile acestora din urmă.

97. În jurisprudența existentă, nu găsim niciun element care să susțină această afirmație, ci numeroase precedente care pledează împotriva sa [46].

98. În plus, dacă recurenta aprecia că, în temeiul Regulamentelor nr. 1983/83 și nr. 1984/83, contractele de aprovizionare trebuiau incluse în exceptările de grup pe care le prevedeau, revenea acesteia sarcina să invoce acest argument în cursul procedurii de investigație administrativă și al procedurii în primă instanță.

99. Discuția care a avut loc în ședință între recurentă și Comisie cu privire la faptul dacă, dat fiind obiectul și domeniul lor de aplicare, contractele respective puteau intra în cadrul exceptărilor pe categorii în discuție ilustrează în exclusivitate faptul că acest argument a fost invocat în fața unei instanțe necompetente și la un moment inadecvat.

100. Prin urmare, concluzionăm că al doilea motiv invocat de recurentă este în parte inadmisibil și inoperant în privința restului criticilor.

C — *Al treilea motiv: încălcarea principiului egalității de tratament cu ocazia aprecierii amenzii aplicate*

1. Fragmente relevante din hotărârea atacată

101. La punctul 295 și următoarele din hotărârea atacată, Tribunalul examinează în mod detaliat afirmația recurentei potrivit căreia aceasta a cooperat la investigația Comisiei care a condus la adoptarea deciziei. Comisia ar fi acordat o importanță insuficientă acestei atitudini:

— prin comparație cu Vallourec, care a obținut datorită cooperării sale o reducere de 40 % din cuantumul amenzii;

46 — Hotărârea din 30 martie 2000, VBA/Florimex și alții (C-265/97 P, Rec., p. I-2061, punctul 114).

— prin comparație cu Dalmine, care a obținut datorită cooperării sale o reducere de 20 % din cuantumul amenzii.

În plus, Comisia ar fi învinuit pe nedrept recurenta pentru faptul că a introdus la Tribunal o acțiune împotriva deciziei Comisiei întemeiate pe articolul 11 alineatul (5) din Regulamentul nr. 17 [47], în timp ce în privința Dalmine, care a introdus o acțiune similară, a adoptat o atitudine mult mai indulgentă.

102. La punctele 297-301 din hotărârea atacată, Tribunalul compară cooperarea pe care Vallourec, în special prin persoana domnului Verluca, a întreținut-o cu Comisia în cadrul investigației sale cu cooperarea întreprinderii Mannesmann, în special prin persoana domnului Becher.

103. Apoi, la punctul 302, Tribunalul constată că informațiile pe care Comisia le-a primit de la Mannesmann înainte de comunicarea privind obiecțiunile nu sunt comparabile cu cele furnizate de către Vallourec.

47 — Hotărârea Mannesmannröhren-Werke/Comisia (citată la nota de subsol 16).

104. În continuare, la punctele 303-305, Tribunalul compară cooperarea pe care Dalmine a întreținut-o cu Comisia cu cea a Mannesmann și concluzionează, la punctul 306, că argumentarea întreprinderii Mannesmann nu justifică reducerea amenzii în temeiul punctului D 2 a doua liniuță din comunicarea privind cooperarea.

105. Mai departe, la punctele 307-309, Tribunalul explică din ce motiv nu trebuie să se reducă amenda în temeiul punctului 3 din Liniile directoare privind metoda de stabilire a amenzilor aplicate în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 și al articolului 65 alineatul (5) din Tratatul CECO (JO 1998, C 9, p. 3, Ediție specială, 08/vol. 3, p. 69).

106. În final, Tribunalul apreciază comportamentul întreprinderii Mannesmann în calitate de parte la procedură în cauza Mannesmannröhren-Werke/Comisia (T-112/98, citată anterior) și îl califică, la punctul 312, ca fiind în totalitate necooperant.

2. Criticile recurentei

107. În susținerea acestui motiv, recurenta invocă trei critici, din care primele două privesc diferențe nejustificate, în opinia acesteia, în aprecierea comportamentului

întreprinderilor Vallourec și Dalmine în raport cu propriul său comportament în cursul procedurii administrative. A treia critică este îndreptată împotriva concluziilor pe care Tribunalul le trage din procedura din cauza T-112/98.

108. Prin invocarea principiului egalității de tratament în aplicarea amenzilor în procedura în materie de concurență, astfel cum este acesta enunțat în jurisprudență [48], recurenta afirmă că Tribunalul a minimalizat contribuția sa la investigația Comisiei în comparație cu cea a întreprinderii Vallourec.

109. Mai precis, Tribunalul ar fi acționat încălcând regula potrivit căreia, în aplicarea comunicării privind cooperarea, trebuie să se țină seama de orice contribuție care, înainte de trimiterea comunicării privind obiecțiunile, facilitează activitatea de investigație a Comisiei [49].

110. În speță, Mannesmann a transmis declarația domnului Becher, prin care aceasta a confirmat participarea sa la încălcarea prezumată a normelor dreptului concurenței, înainte de comunicarea de către Comisie a obiecțiunilor sale. Rezultă, de altfel, chiar din decizie că declarația domnului Becher constituia pentru Comisie un mijloc de probă important.

111. Deși declarațiile domnului Verluca au fost probabil puțin mai detaliate și mai precise, această ușoară diferență nu justifică o diferență de tratament atât de substanțială în aplicarea amenzilor, prin care Tribunalul a estimat că reducerea de 40 % acordată lui Vallourec era justificată, în timp ce, în schimb, întreprinderea Mannesmann nu a obținut nicio reducere.

112. De asemenea, Tribunalul a subestimat comportamentul întreprinderii Mannesmann în raport cu cel al întreprinderii Dalmine. Aceasta din urmă a acceptat comunicarea privind obiecțiunile în mod expres, în timp ce prima, în fapt, s-a abținut să o conteste. Recurenta consideră că punctul D 2 a doua liniuță din comunicarea privind cooperarea nu solicită o asemenea acceptare expresă a comunicării privind obiecțiunile. În orice caz, aceasta apreciază că, acordând o reducere de 20 % pentru Dalmine și niciuna recurentei, s-a supraestimat în mod excesiv această diferență pur formală între atitudinile celor două.

113. Prin a treia critică, Mannesmann contestă concluziile pe care Tribunalul le-a tras din acțiunea pe care a formulat-o împotriva

48 — A se vedea între altele hotărârea din 13 decembrie 2001, Krupp Thyssen Stainless și Acciai speciali Terni/Comisia (T-45/98 și T-47/98, Rec., p. II-3757, punctul 237), și hotărârea din 20 martie 2002, ABB Asea Brown Boveri/Comisia (T-31/99, Rec., p. II-1881, punctul 240).

49 — Potrivit recurentei, Tribunalul ar fi confirmat existența acestei reguli în hotărârea din 29 aprilie 2004, Tokai Carbon și alții (T-236/01, T-239/01, T-244/01-T-246/01, T-251/01 și T-252/01, Rec., p. II-1181, punctul 435).

deciziei Comisiei din 15 mai 1998 în cauza T-112/98. Tribunalul, la momentul la care a apreciat dacă nivelul amenzii care i-a fost aplicată era rezonabil, nu putea să îi impute faptul că s-a folosit cu succes de dreptul său la apărare.

3. Argumentele Comisiei

114. Comisia consideră că cele trei critici invocate în susținerea celui de al treilea motiv nu sunt admisibile, deoarece răspunsul la întrebarea dacă o întreprindere a contribuit la constatarea unei încălcări a regulilor de concurență și evaluarea importanței acestei contribuții în comparație cu cele ale altor întreprinderi au un caracter factual și implică o apreciere a faptelor [50]. Această competență aparține numai Tribunalului, iar nu Curții în faza de recurs.

115. În plus, recurenta nu a afirmat că Tribunalul a săvârșit erori materiale cu ocazia aprecierii faptelor sau a elementelor de probă.

116. Apoi, Comisia invocă o jurisprudență constantă potrivit căreia, în faza de recurs, Curtea nu poate substitui, pentru motive de echitate, aprecierea Tribunalului asupra cuantumului amenzii cu propria apreciere [51].

117. Pe fond, Comisia contestă prima critică afirmând că, la punctele 299 și 300, Tribunalul a examinat în amănunt diferențele dintre cooperarea întreprinderii Vallourec cu Comisia, prin intermediul domnului Verluca, și cooperarea întreprinderii Mannesmann, prin intermediul domnului Becher. În plus, recurenta nu a demonstrat că Tribunalul a comis o eroare de drept atunci când a verificat folosirea de către Comisie a marjei de apreciere de care dispune în stabilirea amenzii.

118. A doua critică este de asemenea în mod evident lipsită de fundament, deoarece este întemeiată pe o interpretare eronată a punctului D 2 a doua liniuță din comunicarea privind cooperarea. În temeiul acestei prevederi, o întreprindere poate beneficia de o reducere de 10 până la 50 % din amendă dacă, după primirea comunicării privind obiecțiunile, aceasta informează Comisia că nu contestă în mod fundamental faptele pe care Comisia își întemeiază acuzațiile.

50 — Ordonanța din 17 septembrie 1996, San Marco/Comisia (C-19/95 P, Rec., p. I-4435, punctul 39).

51 — A se vedea între altele hotărârea din 18 septembrie 2003, Volkswagen/Comisia (C-338/00 P, Rec., p. I-9189, punctul 151).

119. Dat fiind că dreptul comunitar al concurenței prevede efecte juridice diferite după cum faptele relevante sunt în mod explicit acceptate sau nu [52], în speță nu exista o diferență de tratament pe care Tribunalul ar fi trebuit să o rectifice.

120. În privința celei de a treia critici, Comisia arată că aceasta este inoperantă, deoarece este îndreptată împotriva unui motiv subsidiar din hotărârea Tribunalului și că, prin urmare, nu este admisibilă.

121. Pe de altă parte, expunerea și aprecierea faptelor care figurează la punctele 311 și 312 din hotărârea atacată sunt corecte și Tribunalul putea să deducă din acestea că, în cursul procedurii administrative, Mannesmann nu a cooperat în mod efectiv.

4. Apreciere

122. Am reprodus mai sus criticile și argumentele într-un mod relativ detaliat, pentru a dovedi astfel caracterul factual al argumentelor părților.

123. Caracterul factual al acestei argumentări decurge din faptul că aprecierea de către Tribunal a elementelor respective ale deciziei, referitoare la stabilirea și la reducerea amenzii, implică de asemenea în special o apreciere a faptelor și a împrejurărilor, care nu sunt supuse unei reexaminări în faza de recurs.

124. Din această perspectivă, argumentele expuse de către Comisie împotriva admisibilității tuturor celor trei critici sunt, la prima vedere, convingătoare.

125. Numai dacă și în măsura în care ar fi plauzibil *prima facie* că Tribunalul a comis erori evidente de apreciere și că, de exemplu, ar fi omis în mod greșit să țină cont de fapte și împrejurări care, dacă ar fi fost luate în considerare, ar fi condus la o apreciere finală diferită, această lacună poate fi îndreptată în faza de recurs [53].

126. Prin urmare, nici în situația în care a apreciat critica, invocată în primă instanță, potrivit căreia Comisia, când a aplicat comunicarea privind cooperarea, ar fi aplicat față de Mannesmann un tratament diferit de

52 — A se vedea hotărârea din 16 noiembrie 2000, SCA Holding/Comisia (C-297/98 P, Rec., p. I-10101, punctul 39), și hotărârea Tribunalului din 9 iulie 2003, Archer Daniels Midland și Archer Daniels Midland Ingredients/Comisia (T-224/00, Rec., p. II-2597, punctul 227).

53 — A se vedea între altele hotărârea din 11 februarie 1999, Antillean Rice Mills și alții/Comisia (C-390/95 P, Rec., p. I-769, punctul 29), și hotărârea din 4 iulie 2000, Bergaderm și Goupil/Comisia (C-352/98 P, Rec., p. I-5291, punctul 49).

cel aplicat față de Vallourec, nici când a comparat răspunsul întreprinderii Mannesmann la comunicarea privind obiecțiunile cu cel al întreprinderii Dalmine, Tribunalul nu a neglijat elemente de fapt care ar permite să se afirme că principiul egalității de tratament a fost încălcat cu ocazia stabilirii amenzilor aplicate.

127. Atunci când compară Mannesmann și Vallourec, Tribunalul explică în mod convigător, la punctele 299-301, de ce cooperarea întreprinderii Vallourec, prin intermediul domnului Verluca, a fost, pe plan calitativ și cantitativ, de o cu totul altă natură decât cea a întreprinderii Mannesmann, prin intermediul domnului Becher.

128. Atunci când compară Mannesmann și Dalmine, Tribunalul trage concluzia corectă, având în vedere textul punctului D 2 a doua liniuță din comunicarea privind cooperarea, că Mannesmann, spre deosebire de Dalmine, nu a comunicat în mod expres Comisiei că nu contesta în mod explicit faptele care se aflau la baza comunicării privind obiecțiunile. Date fiind efectele juridice diferite care sunt legate de reacțiile diferite ale celor două întreprinderi [54], diferența de nivel a amenzilor nu implică, prin urmare, o inegalitate de tratament relevantă din punct de vedere juridic.

54 — A se vedea mai sus, punctul 119 și nota de subsol 52.

129. Apreciem că, deoarece este îndreptată împotriva unui motiv subsidiar din hotărârea Tribunalului, a treia critică este pur și simplu inadmisibilă, având în vedere că este inoperantă.

130. Pentru a completa, adăugăm că Tribunalul putea statua că un comportament care a condus la situația ca Mannesmann să nu comunice niciodată informațiile pe care trebuia să le furnizeze, făcând abstracție de acțiunea pe care o formulase împotriva deciziei respective și care a condus la hotărârea pronunțată în cauza Mannesmannröhren-Werke/Comisia, citată anterior, nu poate fi considerat ca fiind o atitudine cooperantă.

131. Prin urmare, concluzionăm că al treilea motiv este inadmisbil sub toate aspectele sale.

## VI — Cu privire la cheltuielile de judecată

132. Dat fiind că recurenta cade în pretenții în privința tuturor motivelor, iar Comisia a solicitat obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, în conformitate cu articolul 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, solicităm obligarea recurentei la plata cheltuielilor de judecată.

## VII — Concluzie

133. Având în vedere argumentele care precedă, sugerăm Curții:

1) să respingă în totalitate recursul declarat de Salzgitter Mannesmannröhren-Werke GmbH (fostă Mannesmannröhren-Werke AG);

2) să oblige recurenta la plata cheltuielilor de judecată.